

ÉLETMENTŐ SZEMMŰTÉT UHU AZ ORVOSNÁL

▼ SZÖVEG ÉS FÉNYKÉP: SARUSI ISTVÁN

Történetünk főhőse szeptember 15-én egy mátrai község, Bodony határában fácánra vagy patkányra vadászva be tévedt a fácántelepre, majd ott belegabalyodott a dróthálóba, és megsérült a szeme. Hamar Egerbe, a Bükk Nemzeti Park saját mentőállomására került. „Kelemen Tamás állomásvezető rögtön felhívott, hogy mi ilyenkor a teendő. Én pedig konzultáltam dr. Dobos Andrással, aki szemészettel foglalkozó szakállatorvos, hogy addig is, amíg Szentesre el tudjuk vinni, milyen szemcseppel kell kezelni” – meséli dr. Déri János, a hortobágyi Madárkórház Alapítvány igazgatója.

Pár nap múlva Szentesen a Kiséri Állatorvosi Lézerszemészeti Rendelőben soron kívül megtörtént az első beavatkozás. „Mikor a bagoly ideérkezett, olyan állapotú volt a szeme, hogy azt a klasszikus tudomány szerint el kellett volna távolítani: összenövéssekkel a szivárvány- és a szaruhártya, valamint a szemlencse elülső fala között, emelkedett szemnyomása is volt – taglalja Dobos András. – Supralézerrel megszüntettük az összenövéseket, a keringés helyreállt, a pupilla is elkezdett minimálisan fényre reagálni.” Köszönhetően a

MINDEN PÉLDÁNY SZÁMÍT!

A legnagyobb fülesbagolyfaj, az eurázsiai uhu (*Bubo bubo*) sziklaüregekben, kőbányákban fészkel. Hazai elterjedése a 60-70-es évek mélypontja után a Németországból zárt térben tenyésztett egyedek betelepítése mellett a szlovákiai állomány terjeszkedésének és az élőhely védelmének köszönhető. A közel 100 párt kitevő állomány jelentős része a Zemplénben, az Aggteleki Nemzeti Park területén él, jelentős a bükk állomány is, a Mátrában viszont mindössze 8-9 pár található. A sérült madár egyike a Mátra északi részén legújabbban megtelepedő pároknak, s egy különösen nagy, 3,5 kilós nőstény, úgyhogy természetvédelmi szempontból is jelentős a rehabilitációja, hiszen van párja, és december–januárban már a fészek körüli revírt kell őrizniük – hangsúlyozza dr. Déri János.

LÉZERES SZEMMŰTÉT

AZ ÁLLATGYÓGYÁSZATBAN EGYEDÜLÁLLÓ TECHNOLÓGIA A SUPRA T810 LASER, AMIVEL A SZARUHÁRTYÁTÓL EGÉSZEN A SZEMFENÉKIG LEHET BEAVATKOZÁSOKAT VÉGEZNI ANÉLKÜL, HOGY EGYETLEN VÁGÁST IS EJTENI KELLENE AZ ALANYON

korszerű lézeres eszközöknek, nem-hogy amputációra nem volt szükség, még vágást sem kellett ejteni az uhun – ez indokolta a több száz kilométeres utaztatást is.

Időbe telik, mire a szövetek visszanyerik eredeti nyugalmi állapotukat a lézerkezelés után. Re-

generációja alatt a Hortobágyi Madárkórházban naponta ötször szemcseppel kezelték a baglyot: gyulladáscsökkentő és antibiotikum kombinációját kapta, mialatt a szakemberek folyamatosan egyeztettek, konzultáltak. Így dőlt el a második beavatkozás időpontja.

Mielőtt újfent lézer alá került volna a bagoly, a szakemberek meggyőződtek róla, hogy műtétre alkalmas állapotban van-e a tollas páciens: OCT (Optical Coherence Tomography) vizsgálattal „megnéztük a múltkori kezelésünk eredményét. Teljesen begyógyultak-e a szaruhártyán lévő fekélyek, áttűnik-e a retina (átjut-e rajta

A GYORS BEAVATKOZÁS

A BAGOLY SZEMÉT MINDÖSSZE NÉHÁNY MÁSODPERCES LÉZERFÉNYIMPULZUSOKKAL MŰTÖTTÉK MEG

a fény?” – magyarázza a vizsgálóorvos. Utána funduskamerával azt derítették ki, hogy milyen állapotú az első beavatkozás és a regeneráció után a szivárványhártya, majd szemészeti ultrahang

következett, „ami azért még mutatta, hogy van gyulladás a szemben” – tette hozzá Dobos doktor. Mivel 20 Hgmm alatt volt az uhu szemnyomása, ezért ez a vizsgálat is optimális eredménnyel

A JOBBIK BAL SZEM

FŐKÉNT A JOBB SZEM SÉRÜLT, AMI BEAVATKOZÁS NÉLKÜL MARADANDÓ RETINAKÁROSODÁSSAL, LEGVEGŐS ESETBEN VAKSÁGGAL, VADÁSZÓKÉPTELENSÉGGEL, PUSZTULÁSSAL FENYEGETETT

A MÁSODIK MŰTÉT ELŐTT

AZ UHU JÓL TŰRTE A SZIVÁRVÁNYHÁRTYA ÁLLAPOTÁT FELTÁRÓ FUNDUSKAMERÁS VIZSGÁLATOT – ALIGHANEM AZÉRT, MERT IJEDTSÉGE VALÓSÁGGAL „LEDERMESZTETTE”

ALTATÁS

A MŰTÉTHEZ A HUMÁN GYÓGYÁSZATBAN SZOKÁSOS TECHNOLÓGIÁT ALKALMAZTÁK, AMI ITT MOST 2-3 PERCES ALVÁSI PERIÓDUST TETT LEHETŐVÉ

zárult, vagyis az uhu műtétre alkalmassá vált. Miután megkapta szokásos gyógyszeradagját, kezdődhetett az altatás. Ebben és a teljes folyamatban végig asszisztáltak a Hortobágyi Madárkórház munkatársai.

Október 18-án volt a második beavatkozás. Akkor „a retinát kezeltük, így az is javul. A tájékozódást a jobb szem is fogja segíteni, tehát nemcsak arról lesz szó, hogy a bal lesz jól látó szem, amiben szintén voltak gyulladási góccok. Szintén egy 820 nm-es supra-lézerrel történt az ismételt műtéti beavatkozás, amivel megnyitás nélkül tudjuk kezelni az elváltozásokat” – részletezi az eljárást Dobos András.

Az uhuk sokkal jobban látnak, mint az emberek. Szemükben „nem a sejtek eltérők, hanem a

látóidegsejtek száma magasabb és más színérzékenységgel bírnak. Míg egy kutyaretina 210, addig az emberé 230 mikrométeres. Ezeknél a madaraknál pedig 330-350 mikron vastag. Úgy működik a retina, mint egy számítógép – áramoltatja az információt. Az uhuk szaruhártyájának a formája is centálisan különbözik: a nagyobb távolságokra való érzékelés könnyebb számukra... Ezért vesz észre magasból is apróságokat.”

Éppen ezért közel sem mindegy, mennyire messzire és élesen lát majd jobb szemével az uhu. Ha nem lát megfelelően, vadászni sem tud, ami egyértelműen a vesztét okozza a természetben. Pontosan ezt szeretnék elkerülni egy esedékes vizsgálattal, ami a madár látásteljesítményére irányul. „Egy ERG-t, tehát elektroretinog-

ráfias vizsgálatot fogunk még csinálni, nagyjából egy hónap múlva, amikor megnézzük, hogy a retina hány százalékban működik: fényimpulzust adunk a szemre, a retina erre válaszol – agyi jelek formájában. Ezt számítógéppel kiértékelve megmondjuk, hány százalékban segíti a beteg szem a látást” – vetíti előre Dobos András. Addig is a madárkórház különtermében marad az uhu. Ha minden rendben zajlik, akkor életének hátralevő részét nem a négy fal között, hanem a szabadban töltheti majd.

SARUSI ISTVÁN
TUDOMÁNYOS ÉS
KULTURÁLIS TÉMÁKAT
FELDOLGOZÓ, SZABADÚSZÓ
FOTÓS, ÚJSÁGÍRÓ

KÉPALKOTÁS

OCT, AZAZ OPTIKAI KOHERENCIA-TOMOGRÁF-VIZSGÁLAT: KERESZTMETSZETI, SZÖVETANI FELBONTÁSÚ KÉPKÉSZÍTÉS AZ ÁLLAT SZEMÉRŐL – A SZARUHÁRTYÁN LÉVŐ FEKÉLYEK BEGYÓGYULÁSÁNAK ÉS A RETINA FÉNYÁTERESZTŐ KÉPESSÉGÉNEK MEGÁLLAPÍTÁSÁRA

